

Seat No.	
----------	--

**B. Lib. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2017
FOUNDATIONS OF LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

Day & Date: Thursday, 16-11-2017
Time: 10.30 AM to 01.00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple choice questions:-

14

- 1) RRRLF works for _____.
 - a) Public Libraries
 - b) Academic Libraries
 - c) Special Libraries
 - d) All the Above
- 2) Extension service to the Blind by public library is justified by _____.
 - a) The Second Law of Library Science
 - b) The Third Law of Library Science
 - c) The Fourth Law of Library Science
 - d) All the Five Laws of Library Science
- 3) National Policy on Library and Information Science was prepared by _____.
 - a) RRRLF
 - b) National Library of India
 - c) UGC
 - d) Association of Indian Universities (AIU)
- 4) 'Five Laws of Library Science' were first published in the year _____.
 - a) 1986
 - b) 1952
 - c) 1968
 - d) 1931
- 5) National Library of Kolkata, was previously known as _____.
 - a) Calcutta Public Library
 - b) The Imperial Library
 - c) Both a and b
 - d) None of these
- 6) RRRLF was established in _____.
 - a) July 1971
 - b) May 1982
 - c) May 1972
 - d) September 1970
- 7) Delivery of Books act was passed in the year _____.
 - a) 1952
 - b) 1954
 - c) 1956
 - d) 1950

Q.2 Write Short notes on any four:-

14

- a) Objectives of RRRLF
- b) Implications of First Law of Library Science
- c) Public Relations and libraries
- d) Libraries and Cultural Heritage
- e) Reading Habits

Q.3 Write Short answers on any two:-

14

- a) Explain the Growth of Library Movement in India.
- b) Discuss the role of Library as an agency of Mass communication.
- c) Describe the implications of 'Fifth Law of Library Science'.

- Q.4 Solve Any One Descriptive Type Questions from the following:- 14**
- a) Describe in detail the role of UNESCO in the development of Libraries.
- OR**
- b) Describe the implications of 'Third law of Library Science'.
- Q.5 Solve One Descriptive Type Question:- 14**
- Explain various extension activities and outreach programmes carried out by Libraries.

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

14

1. आर.आर.आर.एल.एफ्. ——— करिता कार्य करते.
अ. सार्वजनिक ग्रंथालये
ब. शैक्षणिक ग्रंथालये
क. विशेष ग्रंथालये
ड. वरीलपैकी सर्व
2. 'सार्वजनिक ग्रंथालयाद्वारे अंधांना दिली जाणारी विस्तारीत सेवा' ही ——— या ग्रंथालय सिद्धांताद्वारे सिद्ध होते.
अ. ग्रंथालयशास्त्राचा द्वितीय सिद्धांत
ब. ग्रंथालयशास्त्राचा तृतीय सिद्धांत
क. ग्रंथालयशास्त्राचा चौथा सिद्धांत
ड. ग्रंथालयशास्त्राचा पाचवा सिद्धांत
3. 'ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्राचे राष्ट्रीय धोरण' ——— यांनी तयार केले होते.
अ. आर.आर.आर.एल.एफ्.
ब. भारताचे राष्ट्रीय ग्रंथालय
क. यु.जी. सो.
ड. भारतीय विद्यापीठ संघटना (AIU)
4. ——— या वर्षी 'ग्रंथालयशास्त्राचे पाच सिद्धांत' पहिल्यांदा प्रकाशित झाले.
अ. 1986
ब. 1952
क. 1968
ड. 1931
5. कलकत्ता येथील राष्ट्रीय ग्रंथालय हे अगोदर ——— या नावाने ओळखले जात होते.
अ. कलकत्ता पब्लिक लायब्ररी
ब. दि इम्पेरियल लायब्ररी
क. अ आणि ब दोन्हीही
ड. वरिलपैकी एकही नाही
6. आर.आर.आर.एल.एफ्. ची स्थापना ——— ची आहे.
अ. जुलै 1971
ब. मे 1982
क. मे 1972
ड. सप्टेंबर 1970
7. 'डिलिव्हरी ऑफ बुक्स ॲक्ट' ——— साली संमत करण्यात झाला.
अ. 1952
ब. 1954
क. 1956
ड. 1950

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

14

1. आर.आर.आर.एल.एफ्. ची वैशिष्ट्ये
2. ग्रंथालयशास्त्राच्या पहिल्या सिद्धांताचा वापर
3. सार्वजनिक संबंध आणि ग्रंथालये
4. ग्रंथालये आणि सांस्कृतिक वारसा
5. वाचनसवयी

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

14

1. भारतातील ग्रंथालय चळवळीचा विकास विशद करा.
2. जनसंज्ञापनातील ग्रंथालयांची भूमिका एक संस्था या नात्याने चर्चा करा.
3. ग्रंथालयशास्त्राच्या पाचव्या सूत्राचा वापर यासंबंधी सखोल चर्चा करा.

प्र.4 खालीलपैकी कोणताही एका दिर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा.

14

1. ग्रंथालयाच्या विकासातील युनेस्कोची भूमिका यावर विस्ताराने चर्चा करा.
2. ग्रंथालयशास्त्राच्या तिसऱ्या सूत्राचा वापर यासंबंधी सखोल चर्चा करा.

प्र.5 खालीलपैकी एक दिर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा.

14

ग्रंथालयामार्फत दिल्या जाणाऱ्या विस्तारित सेवा आणि वाचकांपर्यंत पोहचण्याचा कार्यक्रम त्याच्या विविध कार्यांसहित स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

**B. Lib. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2017
LIBRARY ORGANIZATION**

Day & Date: Friday, 17-11-2017
Time: 10.30 AM to 01.00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple choice questions:- 14

- 1) What is the full form of GOC.

a) Good Office Centre	b) Good Offices Committee
c) Good Office Commission	d) Good Office Coordination
- 2) Brown Issue Return System came from _____.

a) India	b) America
c) England	d) Japan
- 3) INB is published in _____.

a) 15 Languages	b) 16 Languages
c) 14 Languages	d) 13 Languages
- 4) The full form of ISSN is _____.

a) International Standard Serial Number
b) Indian Standard Serial Number
c) International Standard Serial Network
d) Indian Standard Series Number
- 5) Who developed the Three Card System?

a) Dr. Melvil Dewey	b) Dr. M. P. Satija
c) Remington Company	d) Dr. S. R. Ranganathan
- 6) What is the standard form of Accession Register?

a) 16 x 13	b) 25 x 21
c) 20 x 17	d) 18 x 15
- 7) The Broken Order concept is related with _____.

a) Book Binding	b) Cataloguing
c) Book Shelving	d) Book Ordering

Q.2 Write Short notes on any four:- 14

- a) Books evaluation and weeding
- b) Document Selection Tools
- c) Circulation Work Process
- d) Good Offices Committee
- e) Accession Register

Q.3 Write Short answers on any two:- 14

- a) Write detail note on Circulation Methods.
- b) What is serials control? Discuss on Acquisition, recording, circulation of serials in the library.
- c) Acquisition of Non-Book Materials.

- Q.4** a) What is Document Selection? Describe its need, purpose, selection policy and their principles. **14**
- OR**
- b) Explain in detail the Technical Processing Activity.
- Q.5** Describe in detail Stock Verification Activity. **14**

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

- प्र.1 योग्य पर्याय निवडा. 14**
1. GOC चे पूर्ण रूप काय आहे?
अ. गुड ऑफिस सेंटर
ब. गुड ऑफीसेस कमिटी
क. गुड ऑफिस कमिशन
ड. गुड ऑफिस कोऑर्डिनेशन
 2. ब्राउने देवघेव पद्धती कोठून आली?
अ. भारत
ब. अमेरिका
क. इंग्लंड
ड. जपान
 3. आय. एन. बी. — भाषेत प्रकाशित होते.
अ. 15 भाषेत
ब. 16 भाषेत
क. 14 भाषेत
ड. 13 भाषेत
 4. ISSN चे पुर्ण रूप काय आहे?
अ. इंटरनॅशनल स्टॅण्डर्ड सेरिअल नंबर
ब. इंडियन स्टॅण्डर्ड सेरिअल नंबर
क. इंटरनॅशनल स्टॅण्डर्ड सेरिअल नेटवर्क
ड. इंडियन स्टॅण्डर्ड सेरिज नंबर
 5. त्रिपत्र पद्धती कोणी विकसित केली?
अ. डॉ. मेलविल ड्युई
ब. डॉ. एम. पी. सतीजा
क. रेमिंग्टन कंपनी
ड. डॉ. एस. आर. रंगनाथन
 6. दाखल नोंद वहीचा प्रमाणभूत आकार काय आहे?
अ. 16 बाय 13
ब. 25 बाय 21
क. 20 बाय 17
ड. 18 बाय 15
 7. भग्नक्रम ही संकल्पना कशाशी संबंधित आहे?
अ. ग्रंथबांधणी
ब. तालिकीकरण
क. पुस्तक मांडणी
ड. बुक ऑर्डरिंग
- प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) 14**
1. ग्रंथांचे मूल्यमापन व ग्रंथ रद्दबादल कारणे
 2. प्रलेख/ग्रंथ निवडीची साधने
 3. देवघेव कामकाज प्रक्रिया
 4. गुड ऑफीसेस कमिटी
 5. दाखल नोंद वही
- प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) 14**
1. 'ग्रंथदेवघेव पद्धती' वर सविस्तर टिप्पणी लिहा.
 2. नियतकालिकांचे नियंत्रण म्हणजे काय? ग्रंथालयामध्ये नियतकालिकांची – खरेदी, नोंदी व देवघेव यावर चर्चा करा.
 3. ग्रंथेत्तर साहित्याची खरेदी
- प्र.4 ग्रंथनिवड म्हणजे काय? ग्रंथनिवडीची गरज, उद्देश, निवडीची धोरणे आणि त्यांची तत्वे याचे वर्णन करा. 14**
- किंवा**
- ग्रंथालयातील तांत्रिक प्रक्रिया कामाचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.
- प्र.5 ग्रंथपडताळणी पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा. 14**

Seat No.	
-------------	--

**B. Lib. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2017
Reference Service**

Day & Date: Saturday, 18-11-2017
Time: 10.30 AM to 01.00 PM

Max. Marks: 70

- Instructions:** 1) Q no. 1 & Q. no. 2 are compulsory.
2) Attempt any three questions from Q. no. 3 to Q. no. 7
3) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions:- (Two Marks Each) 14

- 1) Referral Service means _____.
 - a) Reference books
 - b) Other books in the collection
 - c) Sources outside the library
 - d) Online search
- 2) According to Ranganathan, reference service is a _____ service.
 - a) Specialized
 - b) Personal
 - c) Technical
 - d) Online
- 3) Which university first setup the 'reference library' in India?
 - a) Delhi University
 - b) Baroda University
 - c) Madras University
 - d) Bombay University
- 4) The concept 'ready reference service' was first introduced by
 - a) Dr.S.R. Ranganathan
 - b) Melvil Dewey
 - c) Sayajirao Gaikwad
 - d) B.S. Kesavan
- 5) Yearbooks and Annuals are related to which of the following?
 - a) Secondary source
 - b) Ready reference service
 - c) Tertiary sources
 - d) All of the above
- 6) In which service, time is an important factor?
 - a) CAS and SDI
 - b) Abstract and index
 - c) Abstract
 - d) Short range and long range reference service
- 7) 'Encyclopedia of Britannica' is a source of _____.
 - a) Reference service
 - b) Collection source
 - c) Simple source
 - d) Bibliographic source

Q.2 Write Short Notes (any four out of five):- 14

- a) Work of reference librarian
- b) Short range reference service
- c) Referral Service
- d) Importance of reference service
- e) Encyclopedia of Library and Information Science: a reference source

Q.3 Write Short Answers of the following (any two out of the three):- 14

- a) What is reference service? Explain the need of reference service.
- b) Explain any two reference sources.
- c) Is it need of reference interview, if yes, how?

Q.4 a) Write Answers of the following:- 14

Explain the importance of reference service in special library with examples.

Or

b) Discuss an importance and qualities of reference librarian.

Q.5

Write Answers in brief:-

14

What is reference and referral service? Explain difference between and referral service with examples.

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

14

1. रेफल सेवा म्हणजे ----
अ. संदर्भ पुस्तके
ब. संग्रहातील इतर पुस्तके
क. ग्रंथालय बाह्य साधने
ड. ऑनलाईन सर्च
2. रंगानाथांच्या मते, संदर्भ सेवा म्हणजे ---- सेवा होय.
अ. विशेष प्रकारची
ब. वैयक्तिक प्रकारची
क. तांत्रिक
ड. ऑनलाईन
3. भारतातील कोणत्या विद्यापीठाने सर्पप्रथम 'संदर्भ ग्रंथालय' स्थापित केले.
अ. दिल्ली विद्यापीठ
ब. बडोदा विद्यापीठ
क. मद्रास विद्यापीठ
ड. बॉंबे विद्यापीठ
4. 'रेडी रेफरन्स सर्व्हिस' ही संकल्पना कोणी मांडली?
अ. एस. आर. रंगनाथन
ब. मेलविल ड्युई
क. सयाजीराव गायकवाड
ड. बी. एस. केशवन
5. 'एयर बुक्स आणि अॅन्युअल्स' खालील पैकी कशाशी संबंधित आहेत?
अ. द्वितीयक साधने
ब. रेडी रेफरन्स सेवा
क. तृतीयक साधने
ड. वरिलपैकी सर्व
6. कोणत्या सेवेत वेळ हा घटक महत्वाचा आहे?
अ. कॅस आणि एसडीआय
ब. सार आणि निर्देशन
क. सार
ड. शॉटरेज आणि लॉगरेज संदर्भसेवा
7. 'इन्सायक्लोपिडीया ब्रिटानिका' हे ---- साधन आहे.
अ. संदर्भ साधन
ब. संग्रह साधन
क. साधे साधन
ड. सूचीय साधन

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

14

1. संदर्भ ग्रंथपालाचे कार्य
2. 'शॉटरेज' संदर्भ सेवा
3. रेफरल सेवा
4. संदर्भसेवेचे महत्व
5. 'इन्सायक्लोपिडीया ऑफ लायब्ररी इन्फरमेशन सायन्स' : एक संदर्भ साधन

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

14

1. संदर्भ सेवा म्हणजे काय? संदर्भ सेवेची गरज स्पष्ट करा?
2. कोणत्याही दोन संदर्भ साधनाचे विश्लेषण करा?
3. संदर्भ मुलाखतीची गरज आहे का? असेल तर कशी?

प्र.4 खालीलपैकी प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

14

1. विशेष प्रकारच्या ग्रंथालयामध्ये संदर्भ सेवेचे महत्व उदाहरणासह स्पष्ट करा.
2. संदर्भ ग्रंथपालाचे महत्व व गुण यावर चर्चा करा.

प्र.5 सविस्तर उत्तर लिहा.

14

संदर्भ सेवा आणि रेफरल सेवा म्हणजे काय ते सांगून संदर्भ सेवा व रेफरल सेवा यातील फरक उदाहरणासह स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

**B. Lib. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2017
INFORMATION SCIENCE**

Day & Date: Monday, 20-11-2017
Time: 10.30 AM to 01.00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.

**Q.1 Give the Correct answers of the following Multiple choice questions:- 14
(Two Marks Each)**

- 1) In which country the word information was first used?

a) USA	b) FRANCE
c) UK	d) ITALY
- 2) The raw facts and figures are called _____.

a) Data	b) Information
c) Knowledge	d) Intelligence
- 3) Information is the part of _____.

a) Information Science	b) Subject
c) Knowledge	d) Communication
- 4) The year in which the term 'Information Science' was coined _____.

a) 1959	b) 1955
c) 1960	d) 1956
- 5) Who is the author of 'Documentation' book?

a) Guha	b) T. D. Wilson
c) J. H. Shera	d) Bradford
- 6) Internet means _____.

a) Indian Network	b) Networks of Network
c) LAN	d) WAN
- 7) The 'Information Society' concepts emerged in the year _____.

a) 1950	b) 1960
c) 1970	d) 1980

Q.2 Write Short Notes on any four of the following:- 14

- a) Maps and Atlases.
- b) Barriers to communication.
- c) Internet as a source of Information.
- d) Characteristics of Human and Institutional Information Sources.
- e) Information needs and approaches to information.

Q.3 Write Answers in short on any two of the following :- 14

- a) Models of Communication.
- b) Categories of Information Sources: Primary, Secondary and Tertiary.
- c) Electronic Information Sources.

Q.4 a) What is Documentation and Information Science? Discuss on its History, Need and Scope. 14

OR

- b) What is Communication? Explain the types of Communication.

Q.5 Define the Information Sources? Describe the documentary and Non-documentary, print and Non-print sources of Information. 14

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

14

- कोणत्या देशात माहिती हा शब्द प्रथम वापरला गेला?
अ. अमेरिका
ब. फ्रान्स
क. इंग्लंड
ड. इटली
- कच्ची घटना आणि आकडेवारी ला ——— म्हणतात.
अ. डाटा
ब. माहिती
क. ज्ञान
ड. हुशारी
- माहिती ही ——— चा भाग आहे.
अ. माहितीशास्त्र
ब. विषय
क. ज्ञान
ड. संप्रेषण
- माहिती शास्त्र ही संज्ञा कोणत्या वर्षी अस्तित्वात आली?
अ. 1959
ब. 1955
क. 1960
ड. 1956
- 'Documentation' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत?
अ. गुहा
ब. टी. डी. विलसन
क. जे. एच. शेरा
ड. ब्रॅडफोर्ड
- इंटरनेट म्हणजे ——— होय.
अ. भारतीय जाळे
ब. जाळ्यांचे जाळे
क. लॅन
ड. मॅन
- 'माहिती समाज' या संकल्पनेचा उदय इ.स. ——— मध्ये झाला.
अ. 1950
ब. 1960
क. 1970
ड. 1980

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

14

- नकाशा आणि नकाशासंग्रह
- संप्रेषणातील अडथळे
- 'इंटरनेट' एक माहितीचे साधन/मार्ग
- मानव व संस्थात्मक माहिती साधनांची गुणवैशिष्ट्ये
- माहितीच्या गरजा व माहितीचे दृष्टीकोन

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

14

- संप्रेषणाची मॉडेल्स
- माहिती साधनांची वर्गवारी : प्राथमिक, दुय्यम, तृतीयक
- इलेक्ट्रॉनिक माहिती साधन

प्र.4 प्रलेखन व माहिती शास्त्र म्हणजे काय? त्याचा इतिहास, गरज व व्याप्ती यावर चर्चा करा.

14

किंवा

संप्रेषण म्हणजे काय? संप्रेषणाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.5 माहिती साधनांची व्याख्या द्या. प्रलेखनीय व अप्रलेखनीय, छापील व छापीलेत्तर माहिती साधनांचे वर्णन करा.

14

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

B. Lib. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2017
KNOWLEDGE ORGANISATION

Day & Date: Tuesday, 21-11-2017
 Time: 10.30 AM to 01.00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) All question carry equal marks.

- Q.1 Multiple choice questions:- (Two Marks Each) 14**
- 1) Division into two is called?

a) Dichotomy	b) Decachotomy
c) Polychotomy	d) Monochotomy
 - 2) Biotechnology is an example of

a) Fission	b) Fusion
c) Cluster	d) Lamination
 - 3) Who looks after DDC?

a) UNES CO	b) IFLA
c) OCLC	d) CILIP
 - 4) Modes of formation of subjects means

a) Subject entries are obtained	b) Class numbers are Obtained
c) Subject class numbers are obtained	d) New subjects are born
 - 5) Who coined the Colon Classification Scheme?

a) Dr. S. R. Ranganathan	b) B. S. Keshavan
c) Melvil Dewey	d) H.E. Bliss
 - 6) The latest edition of DDC is _____.

a) 23	b) 22
c) 21	d) 20
 - 7) In DDC phoenix schedules represent classes which are

a) Slightly modified	b) Completely modified
c) Yet to be Modified	d) Discontinued
- Q.2 Write Short Notes. (Any four out of five) 14**
- a) Tree of porphyry
 - b) Class Number
 - c) Purpose of Library Classification
 - d) Mnemonics in DDC
 - e) Hospitality in array
- Q.3 Write Short Answers of the following. (Any two out of the three) 14**
- a) Which are modes of formation of subjects?
 - b) Write relation between Classification and Cataloguing.
 - c) Explain salient features of UDC.
- Q.4 a) Write Answers of the following:- 14**
 Explain the facet formula for book number according to C.C.
- OR**
- b)** Explain the importance and scope of Library classification.
- Q.5 Write Answers of the following:- 14**
 Give brief outline of DDC, Explain Features of 21st edition of DDC.

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

- प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.** **14**
1. दोन भागामध्ये विभागणी करण्याला काय म्हणतात?

अ. Dichotomy	ब. Decachotomy
क. Polychotomy	ड. Monochotomy
 2. बायोटेक्नॉलॉजी हे एक उदाहरण आहे.

अ. Fission	ब. Fusion
क. Cluster	ड. Lamination
 3. डीडीसी सध्या — हे पाहते.

अ. UNES CO	ब. IFLA
क. OCLC	ड. CILIP
 4. विषय निर्मितीचे मार्ग म्हणजे

अ. विषय दर्शक नोंदी मिळतात	ब. वर्गाक प्राप्त होतात
क. विषय वर्गाक प्राप्त होतात	ड. नविन विषयांची निर्मिती
 5. द्विबिंदू वर्गीकरण पध्दती कोणी शोधून काढली.

अ. डॉ. एस. आर. रंगनाथन	ब. बी. एस. केशवन
क. मेलविल ड्युई	ड. एच. इ. ब्लीस
 6. दशांश वर्गीकरणाची अदयावत / प्रचलीत आवृत्ती — आहे.

अ. 23	ब. 22
क. 21	ड. 20
 7. दशांश वर्गीकरणातील फिनिक्स शेड्यूलस म्हणजे असे वर्ग जे

अ. थोडेसे बदलेलेले आहेत	ब. पूर्णपणे बदलेलेले आहेत
क. अदयाप बदलेलेले नाहीत	ड. रद्द झाले आहेत
- प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)** **14**
1. पॉर्फरीचा ज्ञानवृक्ष
 2. वर्गाक
 3. ग्रंथ वर्गीकरणाचा हेतू
 4. दशांश वर्गीकरणाच्या पध्दती मधील स्मृती सुलभता
 5. पंक्तीमधील अतिथ्यशीलता
- प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)** **14**
1. विषय निर्मितीचे मार्ग कोणते?
 2. वर्गीकरण व तालिकीकरण या मधील सहसंबंध स्पष्ट करा.
 3. विश्वव्यापी दशांश वर्गीकरण (UDC) पध्दतीची वैशिष्ट्ये सांगा.
- प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.** **14**
1. द्विबिंदू वर्गीकरण पध्दतीनुसार पैलूचे वर्णन करा.
 2. ग्रंथालय वर्गीकरणाचे महत्व व व्याप्ती स्पष्ट करा.
- प्र.5 सविस्तर उत्तर लिहा.** **14**
- दशांश वर्गीकरण पध्दतीची रचना सविस्तर सांगून दशांश वर्गीकरणाच्या 21 व्या आवृत्तीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Seat No.	
-----------------	--

Set P

**B. Lib. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2017
DOCUMENT DESCRIPTION**

Day & Date: Wednesday, 22-11-2017
Time: 10.30 AM to 01.00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple choice questions:- (2 marks each) 14

- 1) Rules for dictionary catalogue were devised by _____.
 - a) A. Pennizzi
 - b) C. C. Jewet
 - c) S. Lubtzky
 - d) C. A. Cutter
- 2) What is Catalogue?
 - a) A list of books of all types
 - b) Details of a books
 - c) An aid displaying books
 - d) List of the books of particular library as technically & systematically
- 3) What is he another name of added entries?
 - a) Main entry
 - b) Cross reference entry
 - c) secondary entries
 - d) Subject entry
- 4) Classified Catalogue Code was devised by _____.
 - a) C. A. Cutter
 - b) Dr. S. R. Ranganathan
 - c) A L A
 - d) Melvil Dewey
- 5) Which physical form of catalogue is mostly used by the libraries
 - a) Book form Catalogue
 - b) Card form Catalogue
 - c) Shelf form Catalogue
 - d) Note book form Catalogue
- 6) Classified Catalogue is a _____.
 - a) Title Catalogue
 - b) Author Catalogue
 - c) Subject Catalogue
 - d) Dictionary Catalogue
- 7) OPAC Stands for _____.
 - a) Online Processing of Automated Catalogue
 - b) Online Public Access Catalogue
 - c) Online Programme Analogue Catalogue
 - d) Online Publication of Author Catalogue

Q.2 Write Short notes on any four :- 14

- a) OPAC
- b) Cross reference entries
- c) Purpose of cataloguing
- d) Bibliography
- e) Card Catalogue

Q.3 Write Short answers on any two :- 14

- a) Explain the role of Cataloguer in library?
- b) What are the types of Entries?
- c) Write in short on "How to read a book technically".

Q.4 Write Answer of the following:-

14

a) What is Library Catalogue? Explain objectives and functions of library Catalogue.

OR

b) Describe various types of physical form of library catalogue.

Q.5 Write Answer of the following:-

14

a) Mention various inner forms of catalogue. Explain the advantages of Dictionary catalogue.

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र.1 बहुपर्यायी प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

14

1. कोश तालिकेचे नियम ---- यांनी तयार केले आहेत.
अ. ए. पॅनीझी
ब. सी. सी. जेवेट
क. एस. लुबेन्झकी
ड. सी. ए. कटर
2. तालिका म्हणजे ----
अ. सर्व प्रकारच्या ग्रंथाची यादी
ब. ग्रंथाचा तपशील
क. ग्रंथ दर्शवण्याचे साधन
ड. विशिष्ट ग्रंथालयातील ग्रंथाची तांत्रिक व पद्धतशीर पद्धतीने तयार केलेली यादी
3. पुरक नोंदीस ---- नोंदी असेही म्हटले जाते.
अ. मुख्य नोंद
ब. उलट संदर्भ नोंद
क. दुय्यम नोंद
ड. विषय दर्शक नांद
4. वर्गीकृत तालिका संहिता ---- यांनी तयार केली.
अ. सी ए कटर
ब. एस. आर. रंगनाथन
क. अ. एल. अ
ड. मेलविल ड्युई
5. खालील पैकी कोणती तालिका ग्रंथालयात जास्त वापरली जाते.
अ. ग्रंथरूप तालिका
ब. पत्ररूप तालिका
क. चिठीरूप तालिका
ड. वहीरूप तालिका
6. वर्गीकृत तालिका म्हणजे ----
अ. नाम तालिका
ब. लेखक तालिका
क. विषय तालिका
ड. कोश तालिका
7. ओपॅक म्हणजे ----
अ. Online Processing of Automated Catalogue
ब. Online Public Access Catalogue
क. Online Programme Analogue Catalogue
ड. Online Publication of Author Catalogue

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

14

1. ओपॅक
2. उलट संदर्भ नोंदी
3. तालिकेचे हेतू
4. ग्रंथसूची
5. पत्ररूप तालिका

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

14

1. ग्रंथालयामध्ये तालिकाकाराची भूमिका स्पष्ट करा.
2. नोंदीचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
3. "पुस्तकाचे तांत्रिक वाचन कसे कराल" यावर थोडक्यात लिहा.

- प्र.4** खालीलपैकी प्रश्नाचे उत्तर लिहा. **14**
1. ग्रंथालय तालिका म्हणजे काय? ग्रंथालय तालिकेचे उद्देश व कार्य स्पष्ट करा.
किंवा
 2. ग्रंथालय तालिकेचे विविध व बाह्यरूप प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.5** सविस्तर उत्तर लिहा. **14**
- तालिकेचे विविध अंतस्थ प्रकार सांगून कोश तालिकेचे फायदे स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

**B. Lib. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2017
INFORMATION TECHNOLOGY**

Day & Date: Thursday, 23-11-2017
Time: 10.30 AM to 01.00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All question carry equal marks.

Q.1 Multiple choice questions:- (Seven) 14

- 1) Full form of RAM is _____.
 - a) Random Access Memory
 - b) Real Access Memory
 - c) Random Array Memory
 - d) Read Access Memory
- 2) First generation computers are characterized by the use of _____.
 - a) Transistors
 - b) Integrated Circuits (ICs)
 - c) Vaccum tube
 - d) Microprocessor
- 3) Who is called as Father of the Computer?
 - a) Charles Babbage
 - b) G. Leibniz
 - c) Blaise Pascal
 - d) E. Gunter
- 4) Who wrote first Linux operating system Kernel?
 - a) Linus Torvalds
 - b) Ken Thompson
 - c) Dennis Ritchie
 - d) Richard Stallman
- 5) Who led the development of the original World Wide Web in the late 1980's and early 1990's?
 - a) Vinton Cerf
 - b) Ray Tomlinson
 - c) Tim Berners-Lee
 - d) All
- 6) Microsoft Office was announced by _____.
 - a) Tim Berners-Lee
 - b) Bill Gates
 - c) Ken Thompson
 - d) Vijay Bhatkar
- 7) ENIAC stands for _____.
 - a) Electronic Numerical Integrator and Computer
 - b) Electrical Numerical Integrator and Computer
 - c) Electronic Numerical Integrator and Computing
 - d) None of above

Q.2 Write Short notes on any four:- 14

- a) Types of Computers.
- b) Types of library network
- c) Input devices of computer
- d) Use of internet in libraries.
- e) Features of Linux Operating System

Q.3 Write Short answers on any two :- 14

- a) Write a detailed note on historical development of computers.
- b) Define operating system? Explain in brief the basic features of windows operating system.
- c) Discuss the various generations of computer.

- Q.4 Solve Any One Descriptive Type Questions:-** **14**
- a) What is application software? Explain the basic features of Ms-Office.
- OR**
- b) Define information Technology? Describe in detail its different components.
- Q.5 Solve following descriptive Type Question:-** **14**
- 'To provide better library and information services to the user', computer is necessary in libraries and information centers'. Discuss this statement in the light of need, advantages and areas of computer application in libraries.

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत .

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

14

1. 'रॅम' चे पूर्ण स्वरूप ----
अ. रॅन्डम अॅक्सेस मेमरी
ब. रियल अॅक्सेस मेमरी
क. रॅन्डम अॅरे मेमरी
ड. रीड अॅक्सेस मेमरी
2. पहिल्या पिढीतील संगणकांमध्ये खालीलपैकी कशाचा मुख्यत्वे वापर करण्यात आला होता?
अ. ट्रांझिस्टर
ब. इंटिग्रेटेड सर्किट (ICs)
क. व्हॅक्युम ट्युब
ड. मायक्रोप्रोसेसर
3. 'संगणकाचा जनक' असे कोणास संबोधिले जाते?
अ. चार्ल्स बॅबेज
ब. जी.लाइबनिझ
क. ब्लेझ पास्कल
ड. इ. गुंटर
4. लिनक्स ऑपरेटिंग सिस्टिम चा 'कर्नेल' कोणी लिहिला?
अ. लीनस टोरवाल्ड्स
ब. केन थॉम्पसन
क. डेनीस रिची
ड. रिचर्ड स्टॉलमन
5. 1980 च्या उत्तरार्धात आणि 1990 च्या पूर्वार्धात मुळ 'वर्ल्ड वाइड वेब' चा शोध कोणी लावला?
अ. व्हिनटन सर्फ
ब. रे टॉमलिंगसन
क. टीम बर्नस- ली
ड. सर्व
6. मायक्रोसॉफ्ट ऑफिस ची घोषणा कोणी केली?
अ. टीम- बर्नस - ली
ब. बिल गेट्स
क. केन खॉम्पसन
ड. विजय भटकर
7. 'ENIAC' चे पूर्ण स्वरूप काय आहे?
अ. इलेक्ट्रॉनिक न्यूमरिकल इंटिग्रेटर अँड कॉम्प्युटर
ब. इलेक्ट्रिकल न्यूमरिकल इंटिग्रेटर अँड कॉम्प्युटर
क. इलेक्ट्रिकल न्यूमरिकल इंटिग्रेटर अँड कॉम्प्युटींग
ड. यापैकी नाही.

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

14

1. संगणकांचे प्रकार
2. ग्रंथालय नेटवर्कचे प्रकार
3. संगणकाची इनपुट साधने
4. ग्रंथालयातील इंटरनेटचा वापर
5. लायनक्स ऑपरेटिंग सिस्टिम ची वैशिष्ट्ये

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोनांची उत्तरे लिहा.

14

1. संगणकाचा ऐतिहासिक विकास यावर सविस्तर टिपणी लिहा.
2. ऑपरेटिंग सिस्टिमची व्याख्या द्या? विंडोज ऑपरेटिंग सिस्टिमची थोडक्यात मूलभूत वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
3. संगणकाच्या विविध पिढ्यांची चर्चा करा.

- प्र.4** खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. **14**
1. ॲप्लिकेशन सॉफ्टवेअर म्हणजे काय? एमएस-ऑफिस ची मूलभूत वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 2. माहिती तंत्रज्ञानाची व्याख्या द्या? माहिती तंत्रज्ञानाच्या विविध घटकांचे सविस्तर वर्णन करा.
- प्र.5** खालील वर्णनात्मक प्रकारचा प्रश्न सोडवा. **14**
- उपभोक्त्यांना चांगल्या ग्रंथालय आणि माहिती सेवा देण्याकरिता ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रांमध्ये संगणक आवश्यक आहेत. या विधानाच्या आधारे ग्रंथालयांतील संगणकाची गरज, फायदे आणि संगणकीकरण्यायोग्य ग्रंथालयातील विविध भागांचे वर्णन करा.